

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaeptsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaeptsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaeigt.dk>

TØNDER
STATSSKOLE

1967

I N D H O L D

Meddelelser til forældrene	3
Skolenævn og forældremøder	5
Fællestimer	6
Skolens afgangsprøver 1966	7
Eleverne	9
Skolens lærere og fagfordeling	18
Timefordelingen	20
Af årets arbejde	21
Frivilligt arbejde	31
Foreninger og skoleblad	31
Bogordningen	33
Skolelægens beretning	33
Stipendier og bogpræmier	34
Tønderkahytten	34
Karakterskala	35
Af skolens dagbog	36
Ferier og fridage i skoleåret 1967/68	40
Af skolens ordensregler	41

TØNDER STATSSKOLE

Meddelelser
om skoleåret 1966-67

V E D
HANS OTTO JENSEN

1967

TH. LAURSENS BOGTRYKKERI . TØNDER

Rektors træffetid:

Hver skoledag kl. 13-14, undtagen lørdag.
Desuden mandag den 26. juni kl. 13-14.

Rektors telefon:

Tønder 2 10 28, privat 2 29 49.

Lærerne kaldes på 2 18 21,
uden for skoletiden svarer pedellen på 2 18 21.

Meddelelser til forældrene

Tønder Statsskole har i indeværende skoleår haft to-sporet realafdeling, samt sproglig og matematisk gymnasielinie, heraf 1. matematisk i to spor.

Betingelserne for at blive optaget i 1. realklasse er:

1. at eleven af den afleverende skole anses for egnet til at gennemføre undervisningen til og med realeksamen med tilfredsstillende udbytte og på normal tid.
2. at eleven fra 6. skoleår har fulgt undervisningen i et fremmedsprog og i 7. skoleår endvidere har fulgt undervisningen i et andet fremmedsprog og i matematik.

For gymnasieskolernes 1. realklasse gælder yderligere følgende retningslinjer:

- a. Der skal kunne optages elever fra hele gymnasieskolens opland.
- b. Der må *alene* tages hensyn til, om eleven skønnes egnet til at gennemføre undervisningen i realafdelingen på tilfredsstillende måde og på normal tid. Det skal tilstræbes, at elevholdet bliver lige så alsidigt sammensat som elevholdene i de almindelige realafdelinger.

Betingelserne for at blive optaget i 1. gymnasieklasses er:

1. at eleven med tilfredsstillende resultat har bestået oprykningsprøven fra 2. realklasse (subsidiært med tilfredsstillende resultat har bestået realeksamen).
2. at eleven er i besiddelse af en sådan modenhed og kundskabsfylde, at det kan forventes, at han/hun kan følge undervisningen i gymnasieafdelingen på tilfredsstillende måde og fuldføre undervisningen på normal tid. Dette må fremgå af en udtalelse, der afgives af elevens tidligere skole. Aspiranter til det sproglige

gymnasium må dertil have bestået 2. reals latinprøve med mindst 6 (g) som karakter.

Ansøgning om optagelse i 1. real- og 1. gymnasieklassesk er gennem elevens hidtidige skole.

I øvrigt sker tilmeldelse af nye elever, udmeldelse samt meddelelse om flytning ved skriftlig eller personlig henvendelse til skolens kontor.

Valgmuligheder

I 2. realklasse er latin og fransk valgfri fag, i 3. realklasse fransk (dog således at elever, der har valgt fransk i 2. realklasse, fortsætter med franskundervisning) og matematik. Om en elev skal deltage i disse fag afgøres efter samråd mellem hjem og skole. I 1. gm skal eleverne vælge mellem engelsk og tysk.

Realeksamen giver adgang til ansættelse under toldvæsenet, statsbanerne, telegraf- og postvæsenet. De to sidstnævnte institutioner kræver fransk. En realeksamen uden de valgfri fag giver således færre muligheder end med disse fag.

I 2. gymnasieklasses kan eleverne på den matematiske linie vælge mellem at følge undervisningen på den matematiskfysiske eller den naturfaglige gren.

Ved lov af 5. juni 1959 er fastsat, at for elever, der optages i en statsskole, skal hjemstedskommunen, for så vidt den ikke selv på optagelsestidspunktet har indrettet tilsvarende undervisning i tilstrækkeligt omfang, eller forholdet er ordnet ved særlig aftale, yde som bidrag til skolens drift et beløb pr. elev svarende til 10 % af bruttoudgiften pr. elev i statsskolerne. Dette bidrag beregnes for finansåret på grundlag af elevantallet i statsskolen den 1. september og udbetales bagud efter afslutningen af statsskolerne regnskab.

Ovenstående bestemmelse gælder ikke for skolens realafdeling, hvor de 10 % af bruttoudgiften pr. elev også betales af staten.

Skolenævn og forældremøder

Ved det ordinære valg til skolenævnet i november 1966 blev følgende valgt som forældrerepræsentanter: pastor Arendt, Tønder, fru overlæge Jepsen, Tønder, gårdejer Sv. Christensen, Burkal, og installatør Kirchheimer, Tønder. Som suppleanter blev valgt: Fru dyrlæge Westermann, Bredebro, overpolitibetjent N. A. Jensen, Tønder, dyrlæge Knud Hersbøll, Jejsing, og kontorchef Eugen Ibsen, Tønder. Lærerkollegiets repræsentanter er: lektor Otto Hoyer og lektor Kjeld Ejrnæs.

Der er i årets løb afholdt tre forældremøder. Den 16. november 1966 mødtes forældrene til 1. g's og 1. reals elever med lærerne. Rektor præsenterede lærerkollegiet og redegjorde for kravene til eleverne i skolens forskellige afdelinger, samt for de foreliggende valgmuligheder i realafdelingen og i gymnasiet. Specielt blev det påpeget, at skolen til august 1967 for første gang har mulighed for at få oprettet en naturfaglig gren.

Den 31. januar 1967 afholdt statsskolen et orienterende møde vedrørende reglerne for optagelse i 1. gymnasieklasse. Indbudte var ledere og lærere fra de afleverende skoler, samt gymnasieaspiranterne og deres forældre. Rektor gennemgik optagelsesproceduren efter gymnasieloven af 7. juni 1958 og den nye ministerielle bekendtgørelse af 15. december 1966 og redegjorde for liniedeling og grenvalg i »det nye gymnasium«, samt for de kriterier, der må lægges til grund ved udvælgelsen af elever til 1. gymnasieklasse.

Det årlige møde med hele skolens forældrekreds fandt sted den 2. marts 1967. Ca. 150 forældre var mødt og hørte lektor Mogens B. Lange, Birkerød, tale om »Gymnasiets grændeling – med særligt henblik på den naturfag-

lige gren». Derefter aflagde lektor Ejrnæs regnskab for Statsskolens Hjælpfond, og rektor gav sluttelig en række meddelelser, bl. a. om elevudvekslinger, om skolens elev- og klassetal, lærersituationen, samt om Ungdommens Uddannelsesfonds stipendier for gymnasieelever.

Fællestimer

Under den nye gymnasieordning skal der på 2. og 3. gymnasieklasses skema afsættes en ugentlig time, hvori eleverne på disse klassetrin kan samles til fælles arrangementer, såsom oplæsning, koncerter, foredrag om aktuelle problemer samt orientering om nye perspektiver inden for videnskab, kunst og politik (jfr. § 21 i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 6. september 1961 om undervisningen i gymnasiet). Formålet med disse timer er at meddele eleverne en alsidig orientering under friere former, end det er muligt i den øvrige, mere pensabundne undervisning, og samtidig styrke elevernes fornemmelse af, at gymnasiet er en helhed – til trods for alle delinger i linier, grene og klasser.

Fællestimerne kan dels anvendes til fællesarrangementer for samtlige elever i 2. og 3. gymnasiekasse, dels til arbejde af studiekredsagtig karakter. Medens elevernes deltagelse i fællesarrangementerne er obligatorisk, er deres deltagelse i gruppearbejdet frivillig, idet de dog er forpligtede til at følge arbejdet i den eller de studiekredse, de har tilmeldt sig. Gruppearbejdet tilrettelægges i serier, der strækker sig over 6–10 timer, og det står principielt åbent for alle elever i 2. og 3. g. Dog kræves det, at mindst 10 elever har tilmeldt sig, for at en gruppe kan etableres.

Til forberedelse af programmet for indeværende skoleårs fællestimer har der ved skolen været nedsat et udvalg bestående af to repræsentanter for lærerkolleget (lektor Kiil og adjunkt Valeur), to elevrådsrepræsentanter (Steen

Tygesen, 3. ns, og Birthe Lund, 2. ns) og med rektor som formand.

I skoleåret 1966/67 har der været afholdt følgende studiekredse:

Om skuespilkunst. 12 deltagere. Leder: lektor, dr. F. Arndt.

Aktuel storpolitik. 16 deltagere. Leder: lektor Otto Høyer.

Filmkundskab. 10 deltagere. Leder: læge Juel-Berg.

Formning. 13 deltagere. Leder: fru Lilly Refslund.

Kunsthistorie. 12 deltagere. Leder: seminarieadjunkt Poul Erik Jensen.

Af fællesarrangementer har der i det forløbne skoleår været afholdt følgende:

6. oktober 1966: koncert ved Kai Laursen (violin) og Ingemar Bergfeldt (piano).

27. oktober 1966: Berthe Quistgaard og Ole Willumsen: Et Bert Brecht-program.

9. november 1966: translatør, fru Guldborg Chemnitz: De psykologiske problemer i forbindelse med omstillingsprocessen på Grønland – set indefra.

13. februar 1967: fil. mag. og teol. kand., fru Birgitta Horstmann: Från ett golgata till ett paradis. En pilgrims-vandring hos Pär Lagerkvist.

16. februar 1967: fhv. formand for folketinget Gustav Pedersen: Om folkestyrets vilkår.

9. marts 1967: mag. art. Klaus Torvad: En kritik af eksistentialismen.

Skolens afgangsprøver 1966

Studentereksamens blev bestået af 31 elever:

Nysproglige: Margit O. Damkjer 9,1, Anne Kirstine Enevmark 7,5, Thomas Hesselager 8,1, Hanne-Vibeke Jensen 8,8, Kjeld Verner Jensen 8,3, Karl Erik Jørgensen 7,3, Inge Marie Larsen 9,3, Niels Lund 7,9, Karen Mamsen 8,0, Birte Marie Nielsen 8,7, Jørn Nielsen 8,9, Henrik Svane 7,0.

Matematikere: Svend Erik Andersen 9,0, Christian Lausten Christensen 7,0, Søren Brøgger Christensen 9,2, Jes Peter Ejrnæs 8,9, Grethe Hansen 7,8, Per Warming Hansen 8,3, Povl Erik Haulrich 8,6, Hans Henrik Ibsen 8,6, Steen Jensen 7,8, Bjarne Johannsen 8,0, Palle Juhl 8,6, Else Kappelgaard 7,9, Gunnar Johannes Lausten 8,1, Martin Lund 9,2, Pia Løkke 7,6, Esther Rasmussen 7,6, Birte Sønnichsen 7,4, Inger Marie Buus Sørensen 8,1, Anne Kjestine Winther 7,5.

Realeksamen blev bestået af 33 elever:

3. real: Poul Anton Arendt, Uwe Helmuth Beth, Elo Jacobsen Bork, Ellen Marie Christensen, Johanne Christensen, Hans Christian Christiansen, Karin Dinsen, Karen Margrethe Ebsen, Bent Falkenberg, Marianne Fillipsen, Karin Fuglsang, Gregers Gregersen, Tove Hansen, Jørgen Christian Henriksen, Ebbe Hindrichsen, Christian Horst, Kathrine Iversen, Birger Ib Jensen, Bodil Leenborg Jensen, Erna Elisabeth Jensen, Peter Pallisgaard Jensen, Werner Jensen, Lars Kiilerich-Hansen, Hans Lassen, Erling Lund, Thea Lützen, Jane Nielsen, Christian Nissen, Esther Anita Olesen, Bo Pedersen, Edith Stork, Steen Møller Sørensen, Finn Sejrup Thomsen.

7 elever fra 3. realklasse blev oprykket til gymnasiet.

Til oprykningsprøven fra 2. real indstillede 47 elever, der alle bestod. 17 elever oprykkedes i gymnasiet og 30 elever i 3. realklasse.

Beskikkede censorer i de skriftlige fag:

Dansk stil, studentereksamten: lektor A. Bjerregaard Jensen, Horsens og lektor H. Harmer, Virum; realeksamen: gymnasieoverlærer Viggo Skovby, Helsingør; 2. real: overlærer Harald Moustgård, Bagsværd.

Engelsk stil, studentereksamten: lektor Axel Jørgensen, Århus og lektor Vibeke Larsen, Århus; realeksamen: viceinspektør Anker Andersen, Søborg.

Tysk stil, studentereksamten: adjunkt Gudmund Køster, Århus og lektor P. Nydahl, Virum.

Fysikopgaver, studentereksamten: lektor M. Møller Jørgensen, Odense og lektor Henning Storm, Nykøbing M.

Matematiske opgaver, studentereksamten: lektor Jef Thoisen, Frederikshavn og lektor Just Vange, Højbjerg; realeksamen: viceinspektør Johs. Nielsen, Søborg; 2. real: lærer J. O. Damgaard Nielsen, Assens.

Beskikkede censorer i de mundtlige fag:

Lektor Sv. Aage Bay, Horsens: oldtidskundskab i 3. ns. + 3. mf. Historie i 3. real a + 3. real b.

Lektor Dahlmann-Hansen, Hellerup: engelsk i 3. ns. + 2. mx. + 2. my.

Lektor Aage Elming, Thisted: matematik i 3. mf. + 2. ns. Fysik i 3. mf.

Lektor Gunnar A. Engberg, Kolding: historie i 3. ns. + 3. mf.

Adjunkt Henning Jessen, Sønderborg: fransk i 3. ns. + 3. mf.

Lektor Margrethe Lütken, Tarm: tysk i 3. ns.

Lektor E. Koppel Olsen, Kolding: dansk i 3. real a + 3. real b.

Indbudt af skolen var: overlærer Børge Borgaa, Åbenrå, lærer Sv. Aa. Jensen, Tønder og lærer Olav Knudsen, Tønder.

Eleverne

Ved slutningen af forrige års beretning (1.5.66) var skolens elevtal 231. Efter bestået studenteksamen udgik 31 elever, efter bestået realeksamen 26. Siden sommerferien har skolen modtaget 75 indmeldelser, medens 4 elever har meldt sig ud. Derefter er skolens elevtal (1.5.67) 245 (133 drenge og 112 piger).

Elevernes bopæl fordelt på kommuner pr. 1.4.67 fremgår af nedenstående oversigt (1. kolonne betegner antallet af elever i realafdelingen, 2. kolonne gymnasieklasserne og 3. kolonne det samlede elevtal):

	18	1	19	landsogn	0	2	2
Als, Østjylland	0	1	1	Møgeltønder	8	5	13
Ballum	0	1	1	Nørre Løgum	0	2	2
Brede	2	1	3	Ravsted	5	3	8
Burkal	15	3	18	Skast	2	0	2
Bylderup	2	3	5	Skærbæk	0	1	1
Daler	0	2	2	Tinglev	0	2	2
Døstrup	14	0	14	Tranekær	0	1	1
Emmerlev	0	8	8	Tønder	44	59	103
Hostrup	6	2	8	Tønder landsogn	0	1	1
Højer	1	4	5	Udbjerg	2	2	4
Højst	4	2	6	Visby	0	2	2
Løgumkloster	2	10	12	Sydslesvig u. ét	2	0	2
Løgumkloster				I alt	127	118	245

Hvor intet hjemsted er nævnt, bor faderen (forsørgeren) i Tønder.

3. *gymnasiekklasse*

ns.

1. Bodil Schjødt Christensen, 20.12.47.
2. Hans Schjerning Christensen, 13.2.48 (Sdr. Sejersl.).
3. Hella Finsen, 14.9.48.
4. Inge Birgit Gregersen, 28.3.48.
5. Povl Hvidkilde, 14.7.48.
6. Erik Ove Haarløv, 16.1.48.
7. Anne Grethe Mortensen, 2.4.48 (Visby).
8. Inga Jul Nielsen, 16.2.48 (Løgumkloster).
9. Ove Jakob Outzen, 14.11.47 (Løgumkloster).
10. Marie Overgaard, 15.1.47 (Ø. Højst).
11. Gitte Skjoldager, 12.4.48.
12. Ulla Faber Sørensen, 9.3.48.
13. Børge Thomsen, 22.1.48.
14. Steen Tygesen, 2.11.47.

mf.

1. Jesper Ansbæk, 11.12.48.
2. Niels Jørgen Hougesen Bock, 16.12.47 (Løgumkloster).
3. Detlef Jensen Dohrn, 28.8.48.
4. Flemming Juhn Hansen, 10.5.48 (Bylderup-Bov).
5. Arne Jacobsen, 16.6.47 (Løgumkloster).
6. Nis Petersen Jepsen, 23.10.46 (Rørkær).
7. Thorkild Jepsen, 30.9.46 (Ravsted).
8. Kirsten Jessen, 31.7.48.
9. Niels-Ole Johansson, 16.3.48 (Daler Østerby).
10. Ulla Søe Knudsen, 24.2.48 (Tranekær).
11. Niels Erik Krebs Lange, 20.7.48.
12. Hans Jørgen Lassen, 4.5.49.
13. Søren Lützen, 11.8.48 (Højer).
14. Elli Michelsen, 17.1.48 (Bylderup-Bov).
15. Hans Ingolf Nielsen, 22.4.47 (Højer).
16. Ole Stougaard Pedersen, 2.2.47 (Nr. Sejerslev).
17. Bernhard Petersen, 14.2.48 (Møgeltønder).
18. Henrik Christian Petersen, 12.6.48.
19. Eli Hansen Sørensen, 4.2.47 (Sdr. Sejerslev).
20. Peter Dømgaard Sørensen, 6.4.48.
21. Jens Christian Thomsen, 23.12.46 (Løgumkloster).
22. Peter Michael Toft, 5.3.47.

2. gymnasieklasser

ns.

1. Tinne Barsøe Adolphsen, 9.1.48.
2. Birgit Andersen, 13.6.49.
3. Niels Henrik Arendt, 23.9.50.
4. Carl Heinsen Carstensen, 18.9.48.
5. Hanne Eskildsen, 10.5.49.
6. Benedikte Hesselager, 1.1.49 (Udbjerg).
7. Dagny Pol Køster, 31.5.48 (Sdr. Sejerslev).
8. Birthe Lund, 9.11.49.
9. Palle Haahr Lund, 28.5.48 (Skærbæk).
10. Ejgil Andreas Marcussen, 14.8.49 (Møgeltønder).
11. Anne Michaelsen, 25.6.49.
12. Edith Beck Pedersen, 28.2.49.
13. Lis Maj-Brit Pedersen, 9.5.48.
14. Ulla Bønning Petersen, 21.2.49.
15. Christian Oxfeldt Posselt, 26.9.49.
16. Bodil Kirstine Rasmussen, 30.8.49 (Højer).
17. Anne-Lone Tonnesen, 28.3.49.
18. Annemette Tranberg, 20.5.49.
19. Inger Elisabeth Winther-Rasmussen, 2.9.49. (Møgeltønder).

mf.

1. Anders Mogens Gabs, 1.6.48.
2. Hannegrete Hansen, 3.2.48 (Løgumkloster).
3. Peter Christian Jacobsen, 7.2.49 (Galgemark).
4. Edith Marie Jensen, 6.11.49 (Stade).
5. Kristian Lausten Jepsen, 13.3.48 (Rørkær, bror til nr. 6 i 3. mf.).
6. Berth Peter Larsen, 12.11.48 (Tinglev).
7. Lisbet Lund, 19.5.49 (Bylderup).
8. Hans-Erik Magnild, 20.12.47.
9. Ulla Maibohm, 25.10.47.
10. Alex BørSEN Nielsen, 8.7.49.
11. Poul Christian Nissen, 6.12.48.
12. Mogens Terp Paulsen, 17.9.48 (Ravsted).
13. Gustav Adolf Rothe, 22.10.48.
14. Ellen Jane Buus Sørensen, 20.9.48 (Als).

1. gymnasieklasser

ns.

1. Anne-Marie Antonius, 23.5.50 (Landeby).

2. Poul Anton Arendt, 12.10.48 (bror til nr. 3 i 2. ns.).
3. Sven Brodersen, 4.6.50.
4. Inger Dræby Christiansen, 28.3.50 (Højer).
5. Laura Sveistrup Damgaard, 12.1.49 (Kravlund).
6. Karin Dinsen, 1.1.49.
7. Signe Ejrnæs, 30.9.50.
8. Ingeborg Hesselager, 20.10.50 (Udbjerg, søster til nr. 6 i 2. ns.).
9. Christian Horst, 26.8.49.
10. Peter Pallisgaard Jensen, 15.7.49.
11. Edit Johannsen, 3.9.50
12. Erne Elisabeth Juhl, 26.7.49 (Sdr. Sejerslev, søster til nr. 13 i 1. ns.).
13. Hans Juhl, 5.11.47 (Sdr. Sejerslev).
14. Jes Hågen Kiil, 20.8.50.
15. Dorthe Marie Lyhne Kristensen, 29.9.48 (Ennerlev).
16. Jan Meesenburg, 10.3.51.
17. Annemarie Nielsen, 14.4.50.
18. Bjarne Korsgaard Pedersen, 4.3.50.
19. Ankatrien Roost, 20.6.50.
20. Kirsten Rosborg Aagaard, 3.11.49 (Løgumkloster).

mx.

1. Knud Andersen, 20.5.50 (Løgumkloster).
2. Jørgen Chr. Henriksen, 5.6.49 (Møgeltønder).
3. Karin Vinther Jensen, 7.8.50.
4. Mads Jensen, 5.9.50.
5. Peter Jepsen, 4.3.49 (Løgumkloster).
6. Arne Gørtz Kappelgaard, 10.7.50 (Løgumkloster).
7. Erling Lund, 18.6.49 (Ballum).
8. Connie Nielsen, 2.2.51.
9. Flemming Nielsen, 13.5.49 (Løgumkloster).
10. Christian Nissen, 27.11.48 (Sølsted).
11. Anker Petersen, 30.6.49 (Emmerske).
12. Jørn Petersen, 19.4.50.
13. Erik Ravn, 17.4.49 (Løgumkloster).
14. Preben Tygesen, 3.9.49 (Løgumkloster).
15. Bjørn Steen Ullergaard-Hansen, 24.7.49.

my.

1. Arne Staal Ibsen, 6.2.51.
2. Ingelise Iversen, 18.6.50 (Ø. Højst).

3. Jens Arne Johannsen, 6.8.49 (Lendemark).
4. Vibeke Kirchheimer, 29.9.50.
5. Tove Lausen, 8.7.50.
6. Inger Johanne Matthiesen, 11.10.50 (Bylderup).
7. Hans Laurits Nielsen, 10.4.49 (Gærup).
8. Sven Ib Nielsen, 24.6.48.
9. Søren N. Nielsen, 4.6.50 (Visby).
10. Vagn Ove Møbjerg Nielsen, 8.4.50.
11. Flemming Jakobsen Paulsen, 4.5.50 (Ravsted, bror til nr. 12 i 2. mf.).
12. Hans Otto Graves Petersen, 8.1.50 (Møgeltønder).
13. Karoline Sørensen, 5.10.49 (Sdr. Sejerslev).
14. Karsten Ditlev Toft, 29.12.49 (bror til nr. 22 i 3. mf.).

Realklasserne

3. real a.

1. Steen Autzen, 13.9.50.
2. Niels Bredager, 28.1.51.
3. Else Harck, 25.4.50.
4. Maria Jensen, 9.10.49 (Burkal).
5. Kirsten Gotthardsen Jespersen, 9.8.49 (Lundemark).
6. Birgit Jessen, 21.8.50 (søster til nr. 8 i 3. mf.).
7. Jesper Laursen, 21.11.50.
8. Steffen Laursen, 31.5.50.
9. Inger-Marie Nielsen, 19.1.50 (Jejsing).
10. Signe Pedersen, 31.12.49 (Alslev).
11. Carsten Petersen, 3.4.50 (Gallehus).
12. Gert Schneider, 20.11.50.
13. Anton Posselt Sønniksen, 12.8.50 (Møgeltønder).
14. Kirsten Birgitte Tramm, 23.2.50 (Ravsted).

3. real b.

1. Edith Bossen, 26.1.50 (Abild).
2. Ulla Børsting-Andersen, 12.10.50.
3. Poul Puggaard Christiansen, 30.3.50 (Døstrup).
4. Hans Enemark, 31.10.49 (Døstrup).
5. Sophie Friis, 11.4.50 (Tyvse).
6. Inger Margrethe Hansen, 4.3.50 (Døstrup).
7. Verner Hansen, 3.12.49 (Lovrup).
8. Jens Sørensen Holt, 7.1.50 (Sølsted).
9. Tove Buhl Jensen, 8.5.49.
10. Flemming Jordt, 4.2.50.

11. Helle Hald Juvre, 17.9.50.
 12. Anne Hesseldahl Kristensen, 30.5.51 (Aventoft).
 13. Jette Michaelsen, 4.1.51 (søster til nr. 11 i 2. ns.).
 14. Ellen Margrethe Nissen, 10.3.50 (Døstrup).
 15. Werner Petersen, 2.8.49.
 16. Jens Jørgen Schmidt, 17.11.49 (Drengsted).
2. *real a.*
1. Frank Bossen, 16.3.51 (Abild, bror til nr. 1 i 3. b.).
 2. Birgit Christiansen, 2.2.51 (Højer).
 3. Otto Dideriksen, 19.5.51 (Sølsted).
 4. Henrik Fahrenholz, 19.7.51.
 5. Hans Paulsen Hansen, 12.9.50 (Skast).
 6. Werner Hansen, 20.4.51 (Sølsted).
 7. Christian Høeg, 22.9.50 (Døstrup).
 8. Ulla Flyger Jensen, 7.6.51.
 9. Hanne Pallisgaard Jensen, 24.2.52 (søster til nr. 10 i 1. ns.).
 10. Per Jensen, 29.8.51.
 11. Inger Magnild, 15.8.51 (søster til nr. 8 i 2. mf.).
 12. Marie Nicolaisen, 21.3.51 (Møgeltønder).
 13. Nancy Nielsen, 12.6.51 (Døstrup).
 14. Peter Jordt Nielsen, 14.2.51 (Sølsted).
 15. Anna Olesen, 26.9.51 (Døstrup).
 16. Else Olesen, 7.1.51 (Døstrup).
 17. Jette C. Ostermann, 30.1.51.
 18. Andreas Christian Petersen, 29.12.50 (Travsted).
 19. Karl Posselt, 22.10.51 (Møgeltønder).
 20. Lisbeth Reinau, 3.2.51.
 21. Arne Skjoldager, 18.5.51 (bror til nr. 11 i 3. ns.).
 22. Bjarne Tarp, 22.7.51.
 23. Torben Vestergaard, 7.5.51 (Abild).
2. *real b.*
1. Kirsten Fischer Becker, 18.3.51.
 2. Lars Martin Birkvad, 26.2.51.
 3. Ib Bock, 27.8.50 (Bov).
 4. Allan Christensen, 1.4.51 (Abild).
 5. Bodil Marie Demant, 7.12.50 (Søvang).
 6. Dagny Friis, 21.9.50 (Trespring).
 7. Mette Marianne Hansen, 12.11.51.
 8. Lis Jacobsen, 11.1.51.
 9. Christine Jensen, 12.4.51 (Burkal, søster til nr. 4 i 3. a.).

10. Helge Thyssen Jørgensen, 11.7.51 (Jejsing).
11. Margit E. Knudsen, 2.5.51.
12. Karin Kolbeck, 4.10.50 (Bylderup-Bov).
13. Henning Lauritzen, 5.12.50 (Lund).
14. Rita Maibohm, 29.12.50 (søster til nr. 9 i 2. mf.).
15. Anne Marie Martensen, 24.1.51 (Fogderup).
16. Paul Schildhelm Michelsen, 25.6.51.
(Bylderup-Bov, bror til nr. 14 i 3. mf.).
17. Janne Kastberg Nielsen, 25.3.51.
18. Niels Nygård, 14.4.51 (Lydersholm).
19. Verner Nygaard, 1.1.51 (Abild).
20. Kjeld Lassen Oksen, 15.4.51 (St. Tønde).
21. Erling Terp Paulsen, 27.9.51 (Ravsted, bror til nr. 11 i 1. my.).
22. Christian Jørgen Thordsen, 16.7.50 (Jejsing).
23. Anton Chr. Toft, 28.9.49 (Grøngaardmark).
24. Jesper Toft, 11.2.51 (bror til nr. 14 i 1. my.).
25. Hans Jørgen Wolff, 11.5.51 (Solderup).

1. real a.

1. Alice Midtgård Andersen, 14.5.52.
2. Birgit Boysen, 18.11.51 (Burkal).
3. Olav Bastian Christensen, 26.12.51 (Burkal).
4. Jørgen Demenikov, 2.12.51 (Lund).
5. Thue de Cros Dich, 6.6.53.
6. Hans Henrik Galle, 5.2.52 (Løgumkloster).
7. Philip Gottlieb, 5.7.52 (Løgumkloster).
8. Tharben Hansen, 1.6.52.
9. Jette Hersbøll, 6.6.51 (Jejsing).
10. Torben Hesselager, 12.7.53 (Udbjerg, bror til nr. 8 i 1. ns.).
11. Hanne Ingwersen, 29.5.52.
12. Hansine Kirstine Jepesen, 15.4.52 (Møllehus).
13. Peter Jepsen, 17.5.52.
14. Boy Peter Konstmann, 5.10.51 (Øster Højst).
15. Elisabet Gøeg Kristensen, 6.8.52 (Aventoft, søster til nr. 12 i 3. b.).
16. Lisbeth Iversen Kristensen, 2.9.53 (Burkal).
17. Irene Martensen, 21.5.52 (Fogderup, søster til nr. 15 i 2. b.).
18. Gunhild Pedersen, 13.7.52 (Fogderup).
19. Bent Norman Petersen, 7.8.52.
20. Leo Rasmussen, 5.7.52 (Lendemark).

21. Leif Schmidt, 11.4.52 (Bredevad).
22. Elisa Bagger Schrøder, 21.6.52 (Holme).
23. Bente Mathiesen Schultz, 1.3.51 (Bylderup-Bov).
24. Solveig Sommer, 25.1.51.
25. Kirsten Anette Willumsen, 18.4.52.

1. real b.

1. Helen Margrethe Andersen, 3.12.52 (Kongsbjerg).
2. Svend Kurt Andersen, 9.1.52 (Møgeltønder).
3. Bent Rudolph Arendt, 2.3.52 (bror til nr. 2 i 1. ns.).
4. Åse Vodder Brodersen, 15.12.51 (Døstrup).
5. Anna Christine Christensen, 11.10.52 (Døstrup).
6. Annette Refslund Hansen, 17.1.52 (Skast).
7. Hans Endrup Jacobsen, 19.1.52 (Abild).
8. Knud Erich Jensen, 4.11.52 (Møgeltønder).
9. Erling Jørgensen, 24.11.51.
10. Inga Jørgensen, 22.6.52 (Bredebro).
11. Marie Lucie Lassen, 21.7.51 (Døstrup).
12. Povl Erik Marcussen, 8.4.52 (Møgeltønder).
13. Kirsten Nielsen, 28.7.52 (Sølsted).
14. Inger Nissen, 5.11.52 (Sølsted, søster til nr. 10 i 1. mx.).
15. Line Reggelsen Nissen, 21.4.52 (Toghale).
16. Else Marie Olesen, 26.9.52 (Døstrup, søster til nr. 15 i 2. a.).
17. Vagn Oluf Olesen, 5.9.51 (Abild).
18. Steen Wittorff Pedersen, 20.4.52.
19. Johanne Marie Petersen, 23.3.52 (Tyvse).
20. Kjesten Posselt Petersen, 15.3.52 (Travstedgaard, søster til nr. 18 i 2. a.).
21. Henrik Posselt, 30.8.52 (bror til nr. 15 i 2. ns.).
22. Mogens Nygaard Svane, 29.6.52.
23. Preben Dømgaard Sørensen, 13.9.52 (bror til nr. 20 i 3. mf.).
24. Lona Westermann, 22.1.52 (Bredebro).

Skolesundhedsplejerske Jessie Margrethe Pedersen

Den 22. oktober 1966 afgik fhv. skolesundhedsplejerske, frk. Jessie Margrethe Pedersen ved døden på Tønder Sygehus i en alder af godt 70 år.

Frk. Jessie Pedersen, der stammede fra Højby på Fyn, kom i slutningen af 1920'erne til Tønder, hvor hun som distriktssygeplejerske kom til at forestå den daglige ledelse af den lokale tuberkulosestation i næsten 40 år. Efter at skolelægeordningen ved gymnasieskolerne var blevet udbygget, blev hun i 1957 knyttet til Tønder Stats-skole som skolesundhedsplejerske, en stilling, hun bestred, indtil hun den 1. september 1965 trak sig tilbage på grund af alder.

Frk. Jessie Pedersens arbejde her ved skolen var præget af hendes aldrig svigtende interesse for hver enkelt elevs ve og vel og af hendes store pligtfølelse og ubestridelige organisationstalent. Hun forenede på udmærket vis fasthed med mildhed og havde derigennem evnen til at få den årlige lægeundersøgelse afviklet på en måde, så undervisningen led så lidt som muligt derved. Der udstrålede fra hendes person en særlig hygge og tryghed, som utvivlsomt bundede i, at der altid var usvigelig orden inden for hendes ressort.

Hans Otto Jensen.

Skolens lærere og fagfordeling

Revisor, cand. jur. J. Børsting-Andersen:	Bogføring 3.	
real.	2 timer	
Fru Aase Børsting-Andersen:	Fransk 2. og 3. real.	7 timer
Lektor, cand. mag. Finn Christensen:	Geografi 2mf, 1ns,	
1my, 3a, 2b, 1a. Biologi 3ns, 3b, 2a, 1b.	Fysik 3a,	
2a, 2b.	30 timer	
Lektor, fru Jutta Christensen:	Fysik og kemi 3mf, 2mf,	
1mx, 1my. Matematik 3a.	28 timer	
Gymnasielærer Karlo Christensen:	Matematik 3b, 2b, 1a,	
1b. Musik og sang i gymnasiet samt 1a, 1b. Er-		
hvervsorientering og korsang.	38 timer	
Lektor, cand. mag. Kjeld Ejrnæs:	Matematik 3mf, 2ns,	
2mf, 1ns, 1mx, 1my, 2a, 2ab.	35 timer	
Lektor, cand. mag. frk. Ida Henrichsen:	Gymnastik 3g,	
2g, 1g, 3r, 2r, 1r. Historie 2ns, 1my, 3a, 2b.		
	29 timer	
Lektor, cand. mag. Otto Høyier:	Historie 3ns, 3mf, 1ns,	
1mx, 3b. Gymnastik 3g, 2g, 1g, 3r, 2r, 1r. Fritids-		
sport.	38 timer	
Rektor, cand. mag. Hans Otto Jensen:	Historie 2mf, 2a,	
1a, 1b. Oldtidskundskab 3ns, 3mf, 2ns, 2mf, 1ns,		
1mx, 1my.	16 timer	
Lektor, cand. mag. Willy Jäger:	Tysk 3b, 2b, 1a, 1b.	
Dansk 3a, 1a. Engelsk 1ns, 1mx.	33 timer	
Lektor, cand. mag. Hågen Kiil:	Dansk 2mf, 1mx, 1my,	
2b, 2ab. Tysk 2ns, 1ns, 2a.	31 timer	
Cand. mag., fru Inger Heggen Kiil:	Engelsk 1my, 1b.	
	8 timer	
Pastor, cand. theol. Poul Lund:	Latin 2b.	4 timer
Lektor, cand. theol. Chr. Kastberg Nielsen:	Dansk 3ns,	
3mf, 2a. Religion 3ns, 3mf, 2ns, 2mf, 1ns, 1mx,		
1my, 3b. Latin 1ns, 2a.	29 timer	

Adjunkt, cand. mag. Fru Kirsten Kastberg Nielsen:
Fransk 3ns, 2mf, 1mx. 12 timer
Adjunkt, cand. mag Ove Quistorff: Engelsk 3ns, 2ns, 2mf,
3a, 2a, 2b, 1a. Fransk 3mf. 33 timer
Fru Lilly Refslund: Tegning (formning) 2ab, 1ab. 6 timer
Lektor, cand. mag. frk. Edith Simonsen: Fransk 2ns, 1ns,
1my, 3ab. Latin 3ns, 2ns. Engelsk 3b. 27 timer
Lektor, cand. mag. fru Carmen Sørensen: Dansk 2ns, 1ns,
3b, 1b. Tysk 3ns, 3a. 25 timer
Overlærer Kr. Thygesen: Maskinskrivning 3ab. 2 timer
Adjunkt, cand. mag. Bent Valeur: Biologi 3mf, 3a, 2b, 1a.
Geografi 2ns, 1mx, 3b, 2a, 1b. Fysik 3b, 1a, 1b.
Religion 3a, 1a, 1b. 28 timer

Inspektion med pigerne: Adjunkt, fru Kirsten Kastberg
Nielsen.

Inspektion på legeplads: Adjunkt Ove Quistorff.

Inspektion på gangene: Adjunkt Bent Valeur.

Inspektion med tilrejsende elever: Adjunkt Bent Valeur.

Inspektion i øvrigt: Lektor Otto Høyier.

Regnskabsfører: Lektor Kjeld Ejrnæs.

Bibliotekar: Lektor Hågen Kiil.

Boginspektør: Gymnasielærer Karlo Christensen.

Rektors sekretær: Fru Edith Nielsen.

Skolelæge: Amtsskolelæge E. Dahl.

Skolesundhedsplejerske: Fru Birthe Thye Petersen.

Pedel: Hans Hansen.

Udnævnelser i årets løb

Ved kongelig resolution af 2. juni 1966 blev adjunkt Hågen Kiil udnævnt til lektor fra den 1. juni 1966 at regne.

Timefordelingen

Fag	3.		2.		1.			3. real		2. real		1. real		Lærer timer
	ns	mf	ns	mf	ns	mx	my	a	b	a	b	a	b	
Religion	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	11
Dansk	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5-1*	5 (1)	5	5	59
Engelsk	5		6	3	4	4	4	5	5	3	3	4	4	50
Tysk	4		5		4			3	3	4	4	4	4	35
Fransk	4	4	3	3	4	5	5	I-4** II-3	(4) (3)	4*	(4)			39
Latin	3		3		4					4*	4			18
Oldtidisk.	1	1	1	1	1	1	1							7
Historie	4	4	3	3	4	4	4	3	3	2	2	2	2	40
Biologi	4	4						2	2	2	2	2	2	20
Geografi			1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	21
Naturlære		6		7		5	5	2	2	3	3	2	2	37
Mat. og regn.		6	3	6	3	5	5	5	5	6-1*	6 (1)	6	6	63
Regning f. pi.								3	(3)					
Håndarbejde														
Bogføring								..	(2)					2
Maskinskriv.								..	(2)					2
Sang	1	(1)	1	(1)	1	(1)	(1)					1	1	12
Skrivning														
Tegning										2*	(2)	2	2	6
Gymnastik Pl. Dr.	3	(3)	3	(3)	3	(3)	(3)	2	(2)	3 (3)	3 (3)	3 (3)	pi. 17 dr. 17	
Ugentlige klassetimer	36	36	36	36	36	36	36	34	34	34	34	34	34	456

Et med parentes fornynnet tal betyder, at klassen undervises sammen med den foranstændende.

* Ikke latin- eller fransklesende elever i 2. real får en ekstra time i dansk og regning, samt to ekstratimer i formning.

Elever i 3. real, der ikke har matematik, har 3 timer regning.

** Ikke fransklesende elever i 3. real har 2 timer bogføring og 2 timer maskinskrivning.

Årets arbejde

Religion.

3. ns. + mf. (Kastberg Nielsen). Mosaisk lov; profetisme; Prædikeren; Job; Jesus.

2. ns. + mf. (Kastberg Nielsen). Indisk religion efter Erik W. Nielsen: De store religioner og Fr. Pullich: Buddhas vej til Nirvana.

1. ns. + mxy. (Kastberg Nielsen). Gunnar Martin Nielsen: Møde med store religioner s. 11-44.

3. real a. (Valeur). Tolderlund-Hansen: Religioner og Kirker.

3. real b. (Kastberg Nielsen). Som 3. real a.

1. real a + b. (Valeur). Fra Paulus til sekterne; belyst ud fra »Apostlenes Gerninger« og Tolderlund-Hansen: Kirken i dag.

Dansk.

3. ns. (Kastberg Nielsen). Litteratur fra det 19. og 20. århundrede (Falkenstjerne og Borup Jensen; Ferlov m. fl.; Brøndsted og Møller Kristensen; Vestergaard).

Til eksamen opgives: Dansk: Den høies ord, Ebbe Skammelsøn, Ordsprog, Niels Klim, Moralske Tanker, Om at gruble, Her vil ties, Rungsteds Lyksaligheder, Til Sielen, Manheim, Guldhornene, Aladdin, Strandbakken, De levendes Land, Et Vendepunkt, Jens Hansen, En Sjæl efter Døden, Adams Bryllup, Nattergalen, Klokkens, Ligevægten, Hovedstrømninger, Niels Lyhne, Ørneflugt, Bekendelse (Stuckenbergs), Den gamle Præst, Kirstens sidste Rejse, Jørgen Stein, Fragmenter, Jern.

Norsk: Pan, Huset i mørkret.

Svensk: Ett drömspel, Det rätta barnasinnet, Kärleken är intet, Lyft dig, Det är vackrast, Hissen.

Verdenslitteratur: Om digtekunsten (Aristoteles; Horats), Bekendelser, Den guddommelige Komedie, Don Quijote, Fædra, Tartuffe, Saaledes talte Zarathustra.

Hovedværker: En Landsbydegns Dagbog, Peer Gynt, Løgneren.

3. mf. (Kastberg Nielsen). Som 3. ns. + i verdenslitteratur: Henrik IV og Faust.

2. ns. (Sørensen). Dansk litteraturhistorie: Fra Holberg til Søren Kierkegaard (Brøndsted – Sven Møller Kristensen). Danske litteraturtekster efter Falkenstjerne: Fra Holberg til Søren Kierkegaard. Større værker: Erasmus Montanus, Aladdin, brudstykker af en Landsbydegns Dagbog, Adam Homo.

2. mf. (Kiil). Dansk litteratur fra Holberg til Blicher (Falkenstjerne og Brøndsted – Møller Kristensen). Svensk litteratur fra det 20. århundrede. (Ferlov m. fl.: Svensk og norsk litteratur).

1. ns. (Sørensen). Falkenstjerne I. Fra runerne til Holberg. Litteraturhistorie efter Brøndsted – Sven Møller Kristensen. Erik Hansen: Sprogiagttagelse. Større værker: Pår Lagerkvist. Barabbas. Martin A. Hansen udvalget: Martsnat m. fl. Gunløg Ormstunge.

1. mx. + y. (Kiil). 1) Erik Hansen: Sprogiagttagelse s. 9–122. 2) Litterære tekster fra det 20. årh. i Lundbo: Dansk Nutidsdigtning I, »Selvsvyn« og »Svensk og norsk litteratur« ved Ferlov m. fl. 3) Dansk litteratur fra Holberg til Baggesen. (Falkenstjerne og Brøndsted – Møller Kristensen).

3. real a. (Jæger). Jørgensen og Maltesen: Realskolens Læsebog 3. Til eksamen opgives: St. St. Blicher: De tre helligaftener, Herman Bang: Irene Holm, Henrik Pontoppidan: Den første gendarm, Johan Skjoldborg: Skiftedag, H. C. Branner: Af »Iris«, Martin A. Hansen: Agerhønen, Ebbe Skammelssøn, Drachmann: Engelske socialister, Chr. Winther: Erik og Ellen, Henrik Ibsen: Terje Vigen.

Hovedværker: Holberg: Den politiske kandestøber, St. St. Blicher: Brudstykker af en Landsbydegn Dagbog. Sproglig forståelse efter Leif Busk.

3. real b. (Sørensen). Jørgensen og Maltesen: Realklassens læsebog. Til eksamen opgives: Ebbe Skammelssøn, Af Erasmus Montanus, Kirkeklokken, De tre Helligaftener, Posthuset i Hirschholm, Gartneren og herskabet, Den første gendarm, Irene Holm, Engelske Socialister, Af Ditte Menneskebarn, Hos fuglene, Knesen fra Peene. I. P. Jacobsen: Mogens. Fru Fonss. Martin A. Hansen: Løgneren.

2. real a. (Kastberg Nielsen). Udvalgte tekster fra Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog 2 og Hellner og Højby: Svensk og norsk læsning. Leif Busk: Sproglig forståelse og Erik Oxenvad: Bedre dansk.

2. real b. (Kiil). 1) Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog 2. 2) Hellner og Højby: Svensk og norsk. 3) Blicher: Hosekræmmeren. 4) Holberg: Den politiske kandestøber. 5) Busk: Sproglig forståelse og Oxenvad: Bedre dansk. 6) Diktater og referatstile; frie stile: disponering, saglig fremstilling, skildring, beretning.

2. real ab (andre fag). (Kiil). Johs. V. Jensen: Wombwell og andre prosaestykker. Kjeld Abell: Anna Sophie Hedevig. Øvelser i skriftlig fremstilling (disponering, tegnsætning m. v.).

1. real a. (Jæger). Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog 1. Henrik Pontoppidan: Isbjørnen. Leif Busk: Sproglig forståelse. Erik Oxenvad: Bedre dansk. Märta Hellner og Sigurd Højby: Svensk og norsk læsning.

1. real b. (Sørensen). Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog 1. Leif Busk: Sproglig forståelse. Fristile, diktater, referatstile. Kort kursus i elementær grammatik. Martin A. Hansen fortæller. Svensk og norsk efter Märta Hellner og Sigurd Højby.

Engelsk.

3. ns. (Quistorff). Laugesen: English Short Stories. Julius Cæsar. Thackeray: Rebecca Sharp and the Crawleys. Two Centuries of English Poetry. Aspects of British Life and Thought.

Til eksamen opgives: Julius Cæsar: II₁; III₂. Two Centuries of

English Poetry: side 10–11, 48–53, 56–58, 84–87, 124–128, 149–150. The Dickens Reader: side 68–88. Rebecca Sharp and the Crawleys: side 17–31. A Contemporary Reader: side 172 f. o.–178. Aspects of British Life and Thought: side 69–88. English Short Stories: side 21 f. o.–30. Look Back in Anger: side 18 f. n.–37. The Catcher in the Rye: Kap. 5 og 22.

2. ns. (Quistorff). A Contemporary Reader. Two Centuries of English Poetry. Animal Farm. The Dickens Reader. Graham Greene: Our Man in Havana (Penguin).

2. mf. (Quistorff). Modern Writers. Facts and Fiction II. Hemingway: A Farewell to Arms. Til eksamen opgives: On England and America: side 16–23, 39–47, 61–73. Loyalties: I₂, Modern Writers: The Basement Room: side 52–67. Facts and Fiction 2: side 52–60. A Farewell to Arms: Kap. 1–4.

1. ns. (Jäger). R. C. Sherriff: Journey's End. Poul Kjeldsen og Dahlmann-Hansen: Facts and Fiction I. Ekstensiv læsning: Somerset Maugham: Collected Short Stories 2. Steinbeck: The Pearl. Jørgen Brier: Engelske stiløvelser for gymnasiet.

1. mx. (Jäger). Poul Kjeldsen og Dahlmann-Hansen: Facts and Fiction I. Ring Hansen og Mouridsen: On England and the English. Ekstensiv læsning: Salinger: The Catcher in the Rye.

1. my. (Inger Kiil). Ring Hansen og Mouridsen: On England and America, p. 16–23, 28–33, 39–47, 53–73, 117–123, 138–154, 182–228. Sheriff: Journey's End (Skovgaard). Golding: Lord of the Flies.

3. real a. (Quistorff). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk 5. Agatha Christie: The Murder of Roger Ackroyd. Til eksamen opgives stk. 1, 4, 10 og 12.

3. real b. (Simonsen). Engelsk 5 ved Torben Refn, E. Boelskov og I. Heggen Kiil. John Buchan. The Thirty-nine Steps. Somerset Maugham: The Traitor. Til eksamen opgives stk. 1, 4, 10 og 16.

2. real a. (Quistorff). Ring Hansen og Mouridsen: English of today IV.

2. real b. (Quistorff). Som 2. real a.

1. real a. (Quistorff). Ring Hansen og Mouridsen: English of today III. Engelsk for 1. real (ved Torben Refn).

1. real b. (Inger Kiil). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk 3.

Tysk.

3. ns. (Sørensen). Udvalgte tekster fra Deutsche Poesie (ved Hertig og Kryger Kristensen). Deutsche Klassiker (ved Branner og Stærmose). Der Spiegel (ved P. V. Larsen) og Kulturgeschichtliche Lesestücke (ved Ring Hansen og Stærmose). Goethe: Faust I. Carl Zuckmayer: Des Teufels General. Referatstile. »Friere« stile.

Til eksamen opgives: Faust: 243–605; 1635–1687, 2678–2804, 3217–3291, 3413–3544. Maria Stuart: I₄, 7, II₃, III₄, IV₁₀, V₇. Carl Zuckmayer: Des Teufels General: Verdammnis (138–149), (Fischer Verlag 1955). Spiegel: Anna Seghers: (s. 29–36), Ebert s. 254–256. Deutsche Poesie: Klopstock IV₁. Goethe: Das Göttliche; Grenzen der Menschheit. Prometheus. VII Arno Holz: Grossstadtmorgen. IX Heine: Die Weber. XV Kästner: 16. Bergengruen. Spiegel: Ingeborg Bachmann. Reklame. Deutsche Klassiker: Nathan der Weise III 5–7. Martin Luther: der Reichstag in Worms. Ranke: Die Reformation. Heine: Immanuel Kant. Niemüller: Eine Predigt.

2. ns. (Kiil). Fra reformationen til den unge Goethe. (Deutsche Poesie ved Hertig og Kryger Kristensen; Kulturgeschichtliche Lesestücke ved Ring Hansen und Stærmose: Deutsche Klassiker hrg. von Branner und Stærmose; Martin Luther: Dokumente hrg. v. Appel, Lange, Schultz; Goethe: Werther (Reclam). Genfortællinger, referater og oversættelser.

1. ns. (Kiil). Thomas Mann: Tonis erste Ehe. Albrecht Goes: Das Brandopter. Tekster fra Nydahl: Deutsche Erzähler der Gegenwart og Ring Hansen og Stærmose: Kulturgeschichtliche Lesestücke. Oversættelser, genfortællinger og referater af læst litteratur.

3. real a. (Sørensen). Hansen-Christensen og Sven Brüel: (ca. 3/4 af bogen er læst).

Til eksamen opgives: Abschied 22. Goethe 23–27 + 30; Schwere Stunde. Taub. Die Neunte. Das Unvergängliche (stk. 49–59). Der Augsburger Kreidekreis.

3. real b. (Jäger). Hansen-Christensen og Sven Brüel: Tysk 4. Heinrich Böll: Der Mann mit den Messern. Houken og Stenbjerre: Tyske stiløvelser. Til eksamen opgives Tysk 4: stk. 2–13, 57–65, 82–90.

2. real a. (Kiil). Rossen og Byrith: Deutsch lesen und lernen III.

2. real b. (Jäger). Rossen og Byrith: Deutsch lesen und lernen III. Heinrich Böll: Der Mann mit den Messern. Houken og Stenbjerre: Tyske stiløvelser.

1. real a. (Jäger). Hansen-Christensen og Sven Brüel: Tysk 2. Gottfried Keller: Kleider machen Leute. Houken og Stenbjerre: Elementære tyske stiløvelser.

1. real b. (Jäger). Hansen-Christensen og Sven Brüel: Tysk 2. Erich Kästner: Die verschwundene Miniatur. Bernh. Kellermann: Der Tunnel. Houken og Stenbjerre: Elementære tyske stiløvelser.

Fransk.

3. ns. (Kirsten Kastberg Nielsen). Camus: L'Etranger II. Henriques og Willemoes: Fransk litteratur i udvalg (1960). Jean Hougron: Voyage inutile. (Ekstensivt) Simenon: Les témoins récalcitrants. Voltaire: Micromégas, Candide. (Grammatik): Heurlin: En français s'il vous plaît. (Skoleradio): La Famille Dupont.

3. mf. (Quistorff). Camus: *L'Etranger* (sidste del). Henriques og Willemoes: Diverse litteraturprøver (ca. 140 s.). La Famille Dupont. I 1. og 2. g er læst: Grønkjær: Lærebog for begyndere. Laugesen: Lectures faciles. *L'Etranger* (1. del).

2. ns. (Simonsen). Henriques og Willemoes: Fransk litteratur i udvalg. Simenon: *Les vacances de Maigret*.

2. mf. (Kirsten Kastberg Nielsen). Marcel Aymé: *L'Eléphant*. Camus: *L'Etranger*, I. Atke og Hyllested: Fransk begynderbog, i udvalg. Heurlin: *En français s'il vous plaît*. (Skoleradio): *La Famille Dupont*.

1. ns. (Simonsen). Aage Grønkjær: Lærebog i fransk for begyndere. Saint-Exupéry: *Le Petit Prince* (i uddrag). A. Laugesen: Lectures faciles.

1. mx. (Kirsten Kastberg Nielsen). G. Mauger: *Cours de Langue et de Civilisation Française*, I. Kaj Heurlin: *En français s'il vous plaît* (i uddrag). Skoleradio: *La Famille Dupont*.

1. my. (Simonsen). Som 1. ns.

3. real ab¹. (Simonsen). Bruun og Roskjær: Fransk for begyndere. Til eksamen opgives: side 50–67, 79–83, 86–92, 97–100.

3. real ab². (Aase Børsting-Andersen). Aage Grønkjær: Lærebog i fransk for begyndere (3. udgave). Til eksamen opgives: stk. 26–35 + side 65–97.

2. real ab. (Aase Børsting-Andersen). Bruun og Roskjær: Fransk for begyndere side 1–68, 79–83, 86–88, 97–100.

Latin.

3. ns. (Simonsen). Ciceros første catilinariske tale. Seneca: *De otio*. Augustinus: *Confessiones* (Aschendorff). Ovidius: *Deucalion og Pyrrha*, *Pyramus og Thisbe*.

Til eksamen opgives: L. Høeg: *Caesar og andre forfattere* (2. udg.): side 19–22, 24–30. (Caesars Gallerkrig 3. bog: Kap. 7–12, 17–29 incl.). Nielsen og Krarup: Latinsk læsebog for gymnasiet (4. udg.): side 107–118, 132–143. (Ciceros første catilinariske tale. Sallusts *Catilina*). Fra kejsertiden: side 15–22. (Seneca. *De otio*). Augustinus. *Confessiones* (Aschendorff 1963): side 13–15, linie 23; side 37, linie 1–21; side 39, linie 13 – side 40, linie 23; side 63, side 76, linie 6 – side 77, linie 9; side 114, linie 9 – side 116, linie 9.

2. ns. (Simonsen). Cicero: *In C. Verrem*, udvalgte breve, første catilinariske tale. Seneca: *Ad Lucilium*.

1. ns. (Kastberg Nielsen). Cæsar: *De Bello Civili* (ved H. C. Hynding).

2. real a. (Kastberg Nielsen). H. C. Hynding: Latinsk begynderbog. Til eksamen opgives: stk. 20–31.

2. real b. (Lund). Kr. Mikkelsen: Latinsk læsebog med et skema over formlæren og nogle syntaktiske regler (22. udgave). Til eksamen opgives: fra side 27 stk. 1 til side 47 stk. 31.

Oldtidskundskab.

3. ns. (Rektor). Platontekster i udvalg ved Foss og Krarup: Apologien, Kriton, Faidon. Græske kunstværker efter Bruhn og Hjortsø: Klassisk kunst og Bundgaard: Den græske kunsts historie.

Til eksamen opgives: Iliaden (i udvalg ved Østergaard), I, II, III, IV. Platon: Apologien, Kriton, Faidon. Kragelund: Græske historikere³ s. 9–27, 63–66, 83–94. Sofokles: Ødipus. Billeder efter Bruhn og Hjortsø⁶: 5, 10, 18, 19, 21, 24, 26, 38, 42 a-b, 44, 45, 46 a-b, 63, 65, 67, 68, 73–75, 77–80, 90, 91, 114, 119, 122, IV, XVIII, XIX.

3. mf. (Rektor). Som 3. ns. Til eksamen opgives: Iliaden, Apologien, Kriton, Faidon, Græske historikere og billeder som 3. ns. Sofokles: Antigone.

2. ns. (Rektor). V. Nielsen: Den græske litteraturs historie. Sofokles: Antigone (ved Niels Møller). Euripides: Hippolytos (Østbyes oversættelse ved Krarup og Karl Nielsen). A. Kragelund: Græske historikere.

2. mf. ((Rektor)). V. Nielsen: Den græske litteraturs historie. Sofokles: Ødipus (ved Garff og Hjortsø). Euripides: Medea (ved Garff og Hjortsø). A. Kragelund: Græske historikere.

1. ns. + mx. + my. (Rektor). Hertig: Antikkens mytologi. Iliaden i udvalg ved Østergaard. Odysseen ved A. Kragelund.

Historie.

3. ns. (Hoyer). P. Munch: Verdenshistorie I (1963), II (1964), III (1965); Kierkegaard og Winding: Nordens Historie (1961); Samfunds-lære, Kierkegaard m. fl.: Danmark i Dag (1966). Tekst og billeder: Tønder Kirke ved Hans Stiesdal; Plinius' breve ved Rosenberg; Tekster og Tal I ved P. Holt. Ludvig XIV ved Bach. Ekskursioner: Den Nordiske Lejrskole i Hillerød; Tønder Kirke; Tønder Museum; Tønder Ret.

Til eksamen opgives: før 1900: Roms historie (Augustusrigets deling). Verdenshistorie 1500–1721. Danmarks Historie 1523–1721. Plinius' breve. Ludvig XIV. Tønder Kirke. Efter 1900: Verdenshistorie 1933–1958. Danmarkshistorie 1933–1958. Holt: Tekster og Tal I. Samfunds-lære: Befolkningen, Familie og samfund, sociallovgivning, borgerrettigheder og -pligter, regeringen, folketingset, skatter, lov og ret, lønmodtagerne.

3. mf. (Hoyer). Som 3. ns. dog ÷ Ludvig XIV og + Landbruget og bonden i 18. århundrede.

2. ns. (Henrichsen). P. Munch: Verdenshistorie I og II: fra reformation til ca. 1850. Kierkegaard og Winding: Danmarkshistorie til ca. 1815. Elin Bach: Ludvig XIV. Billeder til Verdenshistorie. Bilder til danmarkshistorie fra Andrup m. fl.: Danmarks Historie i billeder.

2. mf. (Rektor). P. Munch: Verdenshistorie II. Kierkegaard og Winding: Nordens historie I. Tekster: Elin Bach: Ludvig XIV. Fussing og Knudsen: Landbruget og bonden i 18. årh. Billedstof efter lærebøgerne samt efter Andrup, Ilsøe og Nørlund: Danmarks historie i billeder.

1. ns. (Høyer). P. Munch: Verdenshistorie I. Kierkegaard og Winding: Nordens historie til 1660. Plinius' breve. Billeder fra oldtidens historie. Danmarks historie i billeder.

1. mx. (Høyer). Som 1. ns.

1. my. (Henrichsen). P. Munch: Verdenshistorie I. Kierkegaard og Winding: Danmarkshistorie I til ca. 1660. Plinius' breve. Billeder til verdenshistorie. Billeder til Danmarks historie fra Andrup m. fl.: Danmarks historie i billeder. Hver elev har holdt et foredrag.

3. real a. (Henrichsen). Kierkegaard og Lomholt Thomsen: Historie for realafdelingen III. Kierkegaard med fl.: Borger og Samfund. Til eksamen opgives: Kierkegaard og Lomholt Thomsen (1965): pag. 50–70, 82–86, 103–131, 132–146, 193–204, 206–213, 254–264. Kierkegaard m. fl.: Ægteskab, Børn og unge, Familieproblemer, Separation og skilsmisse, Retten til at arve, Befolkningen, Landbrug – industri – handel, Banker – kreditforeninger – aktieselskaber. Tryghed mod nød, Danmarks styre (med enkelte overspringelser), Borgerret og -pligter, Lov og ret, Arbejderens stilling i samfundet, Skatter og afgifter.

3. real b. (Høyer). Som 3. real a.

2. real a. (Rektor). Hans Otto Jensen: Historie II, verdenshistorie.

2. real b. (Henrichsen). Hans Otto Jensen: Historie II.

1. real a + b. (Rektor). Hans Otto Jensen: Historie I, verdenshistorie.

Biologi.

3. ns. (Christensen). Anders Munk: Biologi for det sproglige gymn.

3. mf. (Valeur). Mogens B. Lange og Knud V. Ravn: Biologi for gymnasiet.

3. real a. (Valeur). Mogens B. Lange og Ingolf Leth: Biologi for Realafdelingen 2. Til eksamen opgives det læste.

3. real b. (Christensen). Som 3. real a.

2. real a. (Christensen). Lange og Leth: Biologi for Realafdelingen 1: fra Skoven til Hvirveldyr, fra Heden til Ukrudt. Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for mellemskolen: Mennesket. Endvidere botanik efter Baltzer, Lange, Ursing: Illustreret Flora.

2. real b. (Valeur). Asger Dragsholt og Vagn Frederiksen: Planter og dyr 3: i uddrag. Alb. Stockmarr og J. O. Bøving-Petersen: Zoologi for mellemeskolen II: Mennesket.

1. real a. (Valeur). Asger Dragsholt, Vagn Frederiksen og Henningsen Nielsen: Planter og dyr 1: i uddrag.

1. real b. (Christensen). Lange og Leth: Biologi for Realafdelingen 1: Havet, Husdyr, Padder, Krybdyr, Insekter. Botanik efter Baltzer, Lange, Ursing: Illustreret Flora.

Geografi.

2. ns. (Valeur). W. F. Hellner: Geografi for sprogligt gymnasium, fra Oceanografi og bogen ud. Ekskursion til det østlige Sønderjylland, samt til Østsjælland og Kullen. Til eksamen opgives efter den benyttede bog.

2. mf. (Christensen). Martin O. Nielsen og Carl Tscherning: Geografi for det matematiske gymnasium. Ekskursioner: Kullen, Fakse-Stevns, Sønderjylland. Valgfrit emne: Japan.

1. ns. (Christensen). W. F. Hellner: Geografi for sprogligt gymnasium: til Klima og Plantebælter.

1. mx. (Valeur). Hermod Andersen, Rikard Frederiksen og W. F. Hellner: Geografi for matematisk gymnasium: forfra til Oceanografi.

1. my. (Christensen). Hermod Andersen, Rikard Frederiksen og W. F. Hellner: Geografi for det matematiske gymnasium til Klimatologi.

3. real a. (Christensen). Werner Larsen, Aage Agesen og Axel Schou: Geografi for 3. real. Til eksamen opgives Danmark og Italien.

3. real b. (Valeur). Larsen, Agesen og Schou: Geografi for 3. real. Til eksamen opgives det læste med undtagelse af Himmerland, Fyn, Lolland-Falster-Møn samt Grækenland.

2. real a. (Valeur). Humlum: Geografi for realafdelingen 2.

2. real b. (Christensen). J. Humlum: Geografi for realafdelingen 2.

1. real a. (Christensen). Werner Larsen og Merete Rentsch: Geografi for 1. real.

1. real b. (Valeur). Som 1. real a.

Fysik og kemi.

3. mf. (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 3 og Kemi 2 fra side 114 og bogen ud.

Til eksamen opgives: Fysik 1 side 22–30, 57–61, 69–94, 120–125, Fysik 2: side 30–65, 68–80, 98–99, 103, 116–119, 123–125, 143–147, 169–175, 179–185, Fysik 3: side 13–20, 34–39, 88–96, 103–107, 109–110, 126–130, 137–138, 160–166, 180–182, 190–194, 196–207. Kemi 1:

side 54–102, Kemi 2: side 9–51, 58–63, 86–112, 144–154, 163–170, 189–199. Fysiske øvelser: Rumudvidelse, Lufttermometer, Daniell's element, Resistanstemperaturkoefficient, Brydning i glas, Mekanisk varmeækvivalent, Spektrometret, Smeltevarme, Faradays love, Nernst's love, Fysisk pendul, Diode og triode, Vekselstrøm, Joules lov, Bestemmelse af $\frac{e}{m}$.

2. mf. (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik II for gymnasiet, Kemi II for gymnasiet, side 9–114.

1. mx. + y. (Jutta Christensen). Andersen, Asmussen, Bostrup og Hansen: Fysik I for gymnasiet, Kemi I for gymnasiet.

3. real a. (Christensen). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 3. Til eksamen opgives det læste.

3. real b. (Valeur). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 3. Til eksamen opgives det læste med undtagelse af: »Sammenhæng mellem mekanisk energi og varme«, »Varmedviklingen ved kemiske processer«, »Tykkelsen af et olielag på en vandoverflade« og »Atomets størrelse«.

2. real a + b. (Christensen). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 2. Kemi og Elektricitetslære.

1. real a + b. (Valeur). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 2. Forfra til og med Akkumulatoren.

Matematik og regning.

3. mf. (Ejrnæs). Andersen og Mogensen: Matematik IV. Emnerne, der behandles i bind III, er gennemgået efter noter. Erlang. Fircifrede logaritmetavler C. Til eksamen opgives: I₆: side 24–33, 43–44, 167–185, 205–223, 256–280. II₆: side 33–35, 47–51, 53–69, 79–93, 96–137, 141–151, 159–185. IV₅: side 18–24, 51–59, 74–97. V₃: side 29–38, 78–87, 101–108. Desuden opgives: Cirkel, Ellipse og Hyperbel.

2. ns. (Ejrnæs). P. Mogensen: Matematisk orientering 2. §§ 43–45, 46–49, 53–59 er læst i afkortet form. Til eksamen opgives: Matematisk orientering I: §§ 20–28, 35–37, 43–59. II: §§ 17–26, 32–34, 36–42, 50–52, 54–57.

2. mf. (Ejrnæs). Andersen og Mogensen: Matematik II og V.

1. ns. (Ejrnæs). P. Mogensen: Matematisk orientering 1.

1. mx. + my. (Ejrnæs). Andersen og Mogensen: Matematik I.

3. real a. (Jutta Christensen). Christensen, Larsen og Ejrnæs: Regning og matematik i tredie realklasse. Ole Rindung: Parablen.

3. real b. (Karlo Christensen). Som 3. real a.

2. real a. (Ejrnæs). Christensen, Larsen og Ejrnæs: Regning og aritmetik i anden realklasse. Christensen, Larsen og Ejrnæs: Geometri i første og anden realklasse (fra § 82).

2. real b. (Karlo Christensen). Som 2. real a.

1. real a + b. (Karlo Christensen). Christensen, Larsen og Ejrnæs: Regning og aritmetik i første realklasse. Christensen, Larsen og Ejrnæs: Geometri i første og anden realklasse (til § 88).

Sang og musik.

Gymnasiet. (Karlo Christensen). En- og flerstemmige sange og salmer. Gennemgang af musikkens historie, former, instrumenter og hovedværker.

1. real a og b. (Karlo Christensen). Enstemmige sange og salmer. Desuden begyndende musikgennemgang.

Bogføring.

3. real. (Børsting-Andersen). Øvelser i daglige posteringer i kassejournal med overførsel til hovedbog. Eksempler på reskontroføring. Hovedbogsafslutning med status og driftsregnskab. Opgaver efter Frederiksen m. fl.: Bogføring I. Desuden øvelser i almindelig regnskabsføring. Øvelser i elementær regnskabsanalyse.

Maskinskrivning.

10 af eleverne i de 2 realklasser er undervist på Tønder kommuneskole af overlærer Thygesen. Der er undervist i samme pensum, som kræves til handelsmedhjælpereksamten. Eleverne har altså blandt andet lært opstilling af almindelige forretningsbreve, faktura og udskrift på konvolutter.

Formning.

1. og 2. real a-b. (Reflund). Som materialer er brugt: Farver: Filia, Glaskridt, Voks, Pelikan, akvarel, Limfarver, Kridt, Lithophone, Tusch, Tryksværte + grøn. Speed-Marker.

Papir: Tegnekardus hvidt + gråt. Tegnepapir hvidt + sort. Fidele brunt. Silkepapir div. farver. Pap æskepap, bølgepap. Avispapir. Sandpapir. Royal grønt + rødt.

Lim + klister: Exolose lim + klister. Lyma lim. Klæbestrimmel. Tape.

Materialer: Linoleum, Rødler, Blåler, Bibeler, Engoher, Glasurer, Polyfix (cement).

Rekvisitter: Sakse, Nåle, Papirkærepenne, Linoleumskæresæt, Stanleyknife, Redispenne, Farve-limpensler. Skæremaskine, Hæfteapparat, Hulapparat, Farveskål, Plastikspande, Sav, Modelerpinde, Slynger, Ruller, Cavalett, Segerkegler, Trefodder.

Dec. 1966: 1. ab på Tønder Museum for at se Nolde-billeder udlånt af Statens Museum for Kunst.

Gymnastik og anden sport.

Pigerne. (Henrichsen). Gymnastik, Boldspil: langbold, volleyball. Svømmning. Ingen svømmeprøver i år.

Drengene. (Høyer). Gymnastik, svømning, boldspil og atletik. Ingen svømmeprøver i år.

Fritidssport.

Der har i sommerhalvåret og i ferien været frivillig svømning. I sommerhalvåret har pigerne haft langboldtræning. Lektor Høyer har i vinterhalvåret ledet drengenes frivillige gymnastik og i sommerhalvåret deres frivillige boldspil.

Da svømmeundervisningen, på grund af regionsstævnet i Tønder samt andre sportsarrangementer i 1966/67, er blevet vanskeliggjort, er der ingen prøver afholdt i dette skoleår.

Frivillig sang og musik.

Gymnasiekoret og pigekoret har hver haft prøve 1 time ugentlig. Angående korenes medvirken ved forskellige arrangementer – se »Af skolens dagbog«.

Enkelte elever har fået violinundervisning, og der har været en del smågrupper i gang med sammenspil af forskellig art.

Kunst på arbejdsplassen.

Gennem foreningen »Kunst på arbejdsplassen« har skolen i indeværende skoleår haft 2 vandredurstillinger. En om abstrakt og konkret maleri. Helge Ernst, Allan Schmidt og Kaspar Heiberg repræsenterede den abstrakte opfattelse med billeder, der fremtrådte som ren form og farve af indtryk og oplevelser fra omverdenen. Poul Gadegård, Ole Schwalbe, Mogens Lohmann, Knud Nielsen og Jørn Larsen repræsenterede den konkrete opfattelse med billeder, hvor form og farve udtrykte en indre verden, så maleriets grundelementer blev bygget op i en konkret opfattelse.

Den anden udstilling var 8 malerier, 4 tegninger og 3 farvelitografier af Knud Agger, der i et stilfærdigt og ægte formsprogs skildrede oplevelser fra virkeligheden.

»FAKLEN«

Foreningen for realister og gymnasiaster.

På generalforsamlingen i maj vedtoges det, at Faklens bestyrelse skulle virke fra jul til jul, så bestyrelsesmedlemmer fra 3. g havde hele foråret til at forberede sig på studenteksamen.

Faklens første bestyrelse nåede i løbet af efteråret at afholde 6 arrangementer.

Det første var en filmaften, hvor den amerikanske film »David og Lisa« blev vist. Ved det næste underholdt folkesangeren Carsten Sass, på skiftevis dansk og irsk. Næste gang man mødtes, var det til en udflugt til Noldemuseet. Både den teoretiske indledning og senere rundvisning på museet blev foretaget af fru Refslund. Dagen før folketingsvalget blev sæsonens eneste fakkelsal afholdt: »Valgbal« med orkesteret »Dark Town«. »Soldat eller militærnægter?« blev næste mødes emne. Forsvarere for de to synspunkter var hhv. lektor Høyer og militærnægteren Carl Christensen, Århus. Det sidste fakkelmøde var den traditionelle julekomst sammen med kaffe, elevunderholdning og kvalitetsfilmen »Spøgelsesminen«.

Fremmødet har ved alle arrangementer vært godt, og som følge heraf havde Faklen ingen økonomiske vanskeligheder.

Gitte Skjoldager.

Faklens anden bestyrelse har efter jul afholdt 4 arrangementer, sørget for transport til bal på Duborgskolen, og desuden blev Faklens medlemmer inviteret til møde i Rotaryklubben, hvor forfatteren Jan Bredsdorff talte om 12 måneders ophold i Mao-Kina. De 4 arrangementer bestod af folkesang af Kjeld Ingrisch; Jørgen Gustava Brandt, der talte om sit forfatterskab; en filmaften, hvor filmen »Viridiana« blev vist, og det sidste arrangement var et foredrag om demokrati holdt af Søren Krarup.

De afholdte arrangementer har været godt besøgt, og bestyrelsen håber, at interessen vil være lige så stor efter sommerferien.

Birthe Lund.

Danmarks Kristelige Gymnasiastbevægelse.

D. K. G. har ligesom sidste år koncentreret arbejdet om studiekredsen og bevægelsens lejre.

Studiekredsen har i år haft 18 deltagere, jævnt fordelt over alle klasser i gymnasiet (med en enkelt student), men sådan set kunne vi have været flere, hvis det ikke af hensyn til udbyttet var blevet nødvendigt med en adgangsbegrænsning. Vi startede lige efter oktoberferien med Pär Lagerkvist: Barabbas. Debatten var god med deltagelse af næsten alle deltagere. I en enkelt studiekreds behandlede vi herefter Martin A. Hansens novelle: Soldaten og Pigen. Efter jul har vi læst Erich Fromm: Kunsten at elske, ligeledes med en god, omend noget mere tøvende debat. Studiekredsen vil blive afrundet med et foredrag om K. E. Løgstrups kærlighedsbegreb, som det kommer til udtryk i Den etiske Fordring, samt et foredrag, hvor Fromms tanker sammenlignes med Løgstrups. I alt har studiekredsen strakt sig over ca. 14 aftener med bistand af en velvillig forældrekreks.

Både på jule- og påskelejren har Tønder Statsskole domineret voldsomt med en deltagelse på henholdsvis 14 og 24 deltagere.

Skal man gøre facit op, må det være en drønende fremgang, der er forberedt gennem solidt arbejde af tidligere tillidsmænd. Folk er ikke længere bange for adjektivet i bevægelsens navn, hvilket nok hænger sammen med, at bevægelsens sigte ikke først og fremmest er forkydelse, men orientering om emner, der kan sættes i relation til den kristendom, der kommer til udtryk i tidens teologi.

Niels Henrik Arendt.

»Tobu Wa Bohu.«

Skolebladets 9. årgang har alt i alt været god. I skrivende stund regner vi med at kunne udgive i alt 8 numre inden sommerferien, men årgangen er af praktiske hensyn blevet forlænget $\frac{1}{2}$ år, således at redaktionen løber fra jul til jul.

Vi har atter i år skiftet trykkeri, men mener nu endelig at have fundet »vort blivende sted«. Vi får et indholdsrigt blad trykt til en ganske billig pris, og vi bestemmer selv opsætningen.

Salget har været jævnt stigende, dog er der stadig en del (ca. 25) elever, der ikke køber bladet. Oplaget er uforandret 350 eksemplarer.

Af indholdet kan nævnes følgende gennemgående serier: Lyrisk Forum, Boganmeldelser, Sic samt en over 3 numre løbende, orienterende artikel om Karl Marx's tanker. Bladet har fortrinsvis været skrevet af redaktionen, dog har der på det sidste været en del indlæg af menige.

Vi har som tidligere afholdt indendørs fodbold- og håndboldturnering i Tønderhallen, samt en volleyballturnering for piger og en basketball- og volleyballturnering for drenge.

Som sagt et ganske godt år for Tohu Wa Bohu.

Niels Henrik Arendt.

Elevråd.

Elevrådet 1966/67 bestod af Thue de Cros Dich 1. a., Preben Dømgaard Sørensen 1. b, Ulla Jensen 2. a, Janne Kastberg Nielsen 2. b (skriver), Karsten Petersen 3. a, afløst pr. 1/3 af Steffen Laursen, Ulla Børsting-Andersen 3. b, Karsten Toft 1. m, Connie Nielsen 1. m, Annemarie Nielsen 1. ns., Alex Børset Nielsen 2. mf. (næstformand), Birthe Lund 2. ns. (næstformand), Hans Jørgen Lassen 3. mf., Erik Haarløv 3. ns. (formand).

Elevrådets medlemmer har fortsat forrige års arbejde; møder er afholdt én torsdag i hver måned. Elevrådets virksomhed er vidtspændende, og varetagelsen af elevernes velbefindende har fortsat været rådets fornemste opgave.

Elevrådet har modtaget mange henvendelser vedrørende såvel væsentlige som uvæsentlige spørgsmål. Af særlig interesse er følgende:

1. Et forgaves forsøg på at oprette et kontaktudvalg mellem repræsentanter fra skolens ledelse og elevrådet.
2. Overtagelse af den højre halvdel af den fælles opslagstavle. Elevrådet står for opsættelsen og nedtagningen af meddelelser fra skolens foreninger og private meningstilkendegivelser i form af avisudklip o. lign. fra skolens elever.
3. Repræsentation ved Elevrådsrigsdag IV.
4. Afholdelse af en maskerade, til fordel for aktion S. O. S. Tørmæk (Abbe Pierre). Indbudte var elever fra Duborgskolen, vor egen skoles lærere og elever. Festens overskud, der ubeskåret gik til indsamlingen: 682 kr.

Den 2. april 1967.

Erik Haarløv.

Biblioteket.

Fra 1. april 1966 til 31. marts 1967: 155 lånere, 587 udlån.

Bogordning.

Lærebøger, atlas, leksika m. v. stilles til rådighed for eleverne som lån. Eleven er økonomisk ansvarlig for de lånte bøger, og eventuel mishandling vil medføre erstatningskrav. Bøgerne skal være forsynet med et solidt omslag, og eleven skal notere sit navn på titelbladet. Der må ikke i øvrigt noteres eller skrives til uden lærerens anvisning. Stilebøger, kladdehæfter, tegneblokke og glosehæfter stilles til rådighed for eleverne efter skolens og faglærerens skøn.

Skolelægens beretning for skoledåret 1966–67.

Antal elever: 245, henvist til læge: 21, ikke difterivaccineret 3. gang: 9, ikke poliovaccineret 4. gang: 7, tuberkulinpos. efter tub. infektion: 1, calmettevaccineret før skolegangen: 169, calmettevaccineret under skolegangen: 71, tuberkulinneg., ikke vaccineret: 4, adipositas: 3, epilepsi og epilept. ækvivalenter: 2, pareser efter polio: 1,

funktionelle nervelidelser: 14, udtalte taleforstyrrelser: 2, nedsat hørelse: 20, diabetes: 3, andre kroniske sygelige tilstande: 1, middel – stærk plafodethed: 7, holdningsfejl: 18, carierede tænder, ubehandlede: 1, fodvorter, fodsvamp: 5.

Tønder, den 2. april 1967.

E. Dahl.

Erhvervsorientering.

Der har været orientering i 2. og 3. real, 2. og 3. g. Som sædvanligt har skolen haft besøg af 6 studievejledere fra de højere læreanstalter samt den stedlige erhvervsvejleder. Elever fra 3. g har været i Aarhus efter en invitation fra det matematisk-fysiske og det teologiske fakultet ved Aarhus Universitet.

Gaver.

Skolen har i årets løb modtaget boggaver fra flg. institutioner: Alliance Française, Den amerikanske Ambassade, Den franske Ambassade, Det tyske konsulat, Gyldendal, Historisk Samfund for Sønderjylland, Foreningen Norden, Teknisk Forlag, Tønder Statsskoles elevforening, den katolske menighed i Tønder samt byens boghandlere.

Stipendier og bogpræmier.

Undervisningsministeriets stipendiebeløb for 1966/67 (840 kr.), tildeltes af rektor efter skolerådets indstilling Hans J. Lassen, 3. mf., med 560 kr. og Hans Ingolf Nielsen, 3. mf., med 280 kr. som oplagspenge.

Rektor Randrups gave på 250 kr. tildeltes Niels Johansson, 3. mf.

Carl August Sørensens mindelagt på 625 kr. blev tildelt Martin Lund, 3. mf., med 325 kr. og Birthe Nielsen, 3. ns., med 300 kr.

40-års studenterjubilarernes gave på 500 kr. tildeltes Per Warming Hansen, 3. mf.

Af Ungdommens Uddannelsesfond stilles 8.628.000 kr. til rådighed for elever i gymnasieskolernes gymnasieklasser og på statsanerkendte studenterkursus. Tønder Statsskole fik tildelt 29.500 kr., der efter ansøgning blev fordelt mellem 26 elever.

Ved juleafslutningen overrakte rektor lærerkolleget bogpræmie til Ulla Søe Knudsen, 3. mf.; Alliance Françaises boggave blev tildelt Hans Ingolf Nielsen, 3. mf.

Bogpræmier tildeltes ved årsafslutningen flg. elever: Jørn Nielsen, 3. ns., Inge Larsen, 3. ns., Margit Olesen Damkjer, 3. ns., Søren Christensen, 3. mf., Martin Lund, 3. mf., Svend Andersen, 3. mf., Bodil Leenborg Jensen, 3. real b, Ellen Christensen, 3. real a, Detlef Dohrn, 2. mx., Inga Juhl Nielsen, 2. ns., Hans Jørgen Lassen, 2. my., Carl Carstensen, 1. ns., Mogens Terp Paulsen, 1. m., Connie Nielsen, 2. real b, Signe Ejrnæs, 2. real b, Bjarne Korsgaard Pedersen, 2. real a, Anna Olesen, 1. real a, Christian Thordsen, 1. real b.

Det sønderjyske Fons Tønder Studenterlegat blev tildelt stud. polyt. Andreas Jacobsen med 1100 kr.

Tønderkahytten.

Der har i 1966 for første gang i mange år ikke været afholdt noget lejr. Da der kun er ganske få år tilbage af lejemålet, må det vist betragtes som meget tvivlsomt, om det lykkes at gennemføre flere

regulære lejre deroppe. Forhåbentlig vil den i stedet blive benyttet flittigt af gamle elever.

KC.

Tønder Statsskoles Hjælpefond

har i år modtaget bidrag fra forældrekredsens, Tønder amtsråd, Abild sogneråd, Brede sogneråd, Burkal sogneråd, Døstrup sogneråd, Højer byråd, Løgumkloster byråd, Møgeltønder sogneråd samt byens penge-institutter.

Vi er taknemlige for de modtagne beløb, som sætter os i stand til at gøre deltagelsen i ekskursioner, lejrskoler og sang- og sportsstævner økonomisk overkommelig for hjemmene.

Karakterskala

Ifølge undervisningsministeriets bekendtgørelse af 4. februar 1963 skal enhver bedømmelse af eleverne i realafdelingen og gymnasiet udtrykkes ved en af følgende karakterer: 13, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 3, 0.

Om anvendelsen af de enkelte karakterer gælder følgende:

- 13: Gives for den usædvanlig selvstændige og udmærkede præstation.
- 11: Gives for den udmærkede og selvstændige præstation.
- 10: Gives for den udmærkede, men noget rutineprægede præstation.
- 9: Gives for den gode præstation, der ligger lidt over middel.
- 8: Gives for den middelgode præstation.
- 7: Gives for den ret jævne præstation, der ligger lidt under middel.
- 6: Gives for den noget usikre, men nogenlunde tilfredsstillende præstation.
- 5: Gives for den usikre og ikke tilfredsstillende præstation.
- 3: Gives for den meget usikre, meget mangefulde og utilfredsstillende præstation.
- 0: Gives for den helt uantagelige præstation.

For at bestå realeksamen eller studentereksamten kræves, at summen af samtlige karakterer er mindst 5,5 gange karakterernes antal, og at summen af de to laveste karakterer plus gennemsnittet af de øvrige karakterer er mindst 13.

Eksamten er kun bestået, hvis dette krav er opfyldt såvel for årskaraktererne som for eksamenskaraktererne.

Af skolens dagbog

1966:

24. juni: Ved translokationen havde vi også i år den glæde at se rektor Randrup og frue.

12. august: Skolen begynder igen efter sommerferien.

24. august: Fodboldkamp mod Tønder Statsseminarium, der vandt 5–0.

25. august: Skolens fødselsdag fejredes med de traditionelle konkurrencer og boldkampe mellem tidligere og nuværende elever. De gamle elever sejrede i håndbold med 12–11 og i langbold med 25–18, mens skolen vandt fodboldkampen med 3–2. Præmierne for god og sportslig optræden på boldbanen tildeltes Tove Buhl Jensen, 3. real b, og Eli Sørensen, 3. mf.

30. august: Idrætsstævne for de danske skoler i Tønder by. Statsskolens realafdeling deltog.

3.–10. september: 2. real på Den nordiske Lejrskole ved Hillerød under ledelse af lektor, frk. Henrichsen og lektor Finn Christensen.

9. september: Indledende boldkampe til regionsstævnet. Vi spillede i Haderslev mod Haderslev Katedralskole, der vandt fodboldkampen 8–0, men ikke stillede op i håndbold.

14. september: 2. runde i de indledende boldkampe til regionsstævnet. Skolens håndboldhold spillede i Sønderborg mod Sønderborg Statsskole, der vandt kampen 15–5.

15. september: Skoleskovtur til »Frydental« i Als Nørreskov. Arrangementet var tilrettelagt af gymnasie-lærer Karlo Christensen, adjunkt Quistorff og adjunkt Valeur.

17. september: De sønderjyske gymnasieskolers regionsstævne afholdtes i Tønder. I drengeatletik vandt Haders-

lev grupperne I, II og IV, mens Sønderborg sejrede i gruppe III. Finalen i fodbold blev vundet af Haderslev med 4–0 over Åbenrå, mens Sønderborg i håndboldfinalen besejrede Duborg-skolen 12–5. I pigeatletik blev gruppe I vundet af Sønderborg, gruppe II af Duborg-skolen. Endelig besejrede Åbenrå Sønderborg i volleyball-finalen.

24. september–1. oktober: 2. g på Den nordiske Lejrskole ved Hillerød under ledelse af lektor Høyier og adjunkt Valeur.

6. oktober: I anledning af »Nordens dag« talte rektor ved morgensangen om det nordiske samarbejde.

24. oktober: På FN-dagen gav rektor ved morgensangen et kort rids af det internationale fredsarbejdes historie.

25. oktober: 1., 2. og 3. real til skolekoncert i Tønderhallen (Sønderjyllands Symfoniorkester).

3. november: Ca. 70 elever fra gymnasieklasserne overværede »The English Theatre Company of Norway«'s opførelse af Macbeth på Åbenrå Statsskole.

18. november: Ved morgensangen talte rektor om lektor Rosenkjær. Der var blomster ved mindepladen fra rektor Randrup og frue. Rosenkjærers mindelegat tildeltes lærer Chr. Clausen, Ellum, og landmand Karsten Outzen, Ellum.

18. november: Statsskolens »lille« kor deltog i Statsradiofoniens konkurrence for ungdomskor.

20. december: Skolefest med bal og skolekomedie. 2. g's elever opførte Thornton Wilder's »Vor by« i lektor Kiils iscenesættelse.

22. december: Juleafslutning i festsalen. Pastor Arendt holdt juletalen. Pigekoret sang under ledelse af gymnasielærer Karlo Christensen.

1967:

16. januar: Studievejledning for 3. g ved cand. theol. Poul Berg.

23. januar: 1., 2. og 3. realklasse til skolekoncert i Tønderhallen (Sønderjyllands Symfoniorkester).

25. januar: Studieorientering for 2. og 3. g under medvirken af et hold studerende fra Århus, udsendt af arbejdss direktoratet, samt erhvervsvejleder, fru Hammershøj og gymnasielærer Karlo Christensen.

4.–7. februar: 3. real på ekskursion til København under ledelse af adjunkt Quistorff og adjunkt Valeur.

21. februar: Gymnasiekoret deltog i idrætshallen i Sønderborg ved opførelsen af Niels W. Gades »Elverskud«, i samarbejde med de øvrige syd- og sønderjyske gymnasiekor og Sønderjyllands Symfoniorkester.

22. februar: »Elverskud« opførtes i Haderslev-hallen i Haderslev.

23. februar: »Elverskud« opførtes i Deutsches Haus i Flensborg.

16. marts: Skolens årlige gymnastikopvisning under ledelse af lektor, frk. Henrichsen og lektor Høyer. Entréindtægten gik til Elevforeningens Legatfond. Pokalen for den bedste præstation blandt pigerne blev vundet af Ulla Søe Knudsen, 3. mf, mens Kristian Jepsen, 2. mf, udpegedes til aftenens bedste mandlige gymnast.

17. april: 3. real overværede en domsmandssag i underretten.

17. april: 2. g på geologisk ekskursion under ledelse af lektor F. Christensen og adjunkt Valeur.

19. april: Skolens forårskoncert under ledelse af gymnasielærer Karlo Christensen. Overskuddet gik til Elevforeningens Legatfond.

1. maj: 3. g overværede en domsmandssag i underretten.

I skoleårets løb har følgende fagkonsulenter besøgt skolen: lektor Ib Hemmingsen i drenegymnastik, lektor Mogens B. Lange i biologi og lektor Flemming Olesen i fransk. Desuden har skolen haft besøg af rejselektorerne

dr. Johs. Jensen i tysk og Mll. Anne Marie Blandin i fransk.

De mundtlige prøver ved de afsluttende eksaminer og årsprøverne er offentlige. Til at overvære disse samt translokationen, som afholdes lørdag den 24. juni kl. 10, indbydes forældre og andre, der har interesse for skolen.

Det nye skoleår begynder mandag den 14. august kl. 10,30. Skolesangbogen medbringes.

Tønder Statsskole, den 1. maj 1967.

Hans Otto Jensen.

Ferier og fridage i skoleåret 1967/68

Sommerferie: mandag den 26. juni – lørdag den 12. august.

Månedslov: mandag den 18. september.

Oktoperferie: mandag den 16. oktober – lørdag den 21. oktober.

Månedslov: lørdag den 18. november.

Juleferie: fredag den 22. december 1967 – torsdag den 4. januar 1968.

Fastelavnsferie: mandag den 26. februar.

Kongens fødselsdag: mandag den 11. marts.

Dronningens fødselsdag: torsdag den 28. marts.

Påskeferie: onsdag den 10. april – tirsdag den 16. april.

Bededagsferie: fredag den 10. maj – lørdag den 11. maj.

Kristi himmelfartsdag: torsdag den 23. maj.

Pinseferie: lørdag den 1. juni – tirsdag den 4. juni.

Grundlovsdag: onsdag den 5. juni.

Sommerferie: mandag den 24. juni – lørdag den 10. august.

Ved ferierne er begge de nævnte dage medregnet.

Af skolens ordensregler

1. Eleverne skal møde rettidigt om morgenen. De, der uden egen skyld kommer for sent, må senest næste morgen medbringe skriftlig forklaring fra hjemmet.

2. Enhver, der ønsker at cykle til skolen, må henvende sig til den inspektionshavende lærer om plads til cyklen. Kun elever med *lengere* skolevej kan forvente at få cykelplads. Skolen kan ikke påtage sig ansvaret for, at cykler forbyttes eller bortkommer på skolen.

3. I frikvartererne skal eleverne opholde sig på legepladsen. Kun elever, der har tilladelse dertil, må blive i klassen, og drejer det sig om længere tid, f. eks. en uge eller derudover, må hjemmet skriftligt anmode rektor derom. Ingen elev må forlade skolens grund i frikvarteret uden tilladelse af rektor eller legepladsinspektøren.

4. Alle skolesager skal være mærket med tydeligt navn.

5. For glemte sager har skolen intet ansvar.

6. Uvedkommende ting må ikke medbringes; penge, ure og andre værdigenstande må ikke efterlades i overtej, mapper eller pulte. Medbringer en elev penge hjemmefra for at besørge indkøb, bør de straks afleveres til en af de inspektionshavende lærere. Indsamlinger finder kun sted med rektors tilladelse.

7. Forsæltig eller tankeløs beskadigelse af skolens inventar vil blive forlangt erstattet, og enhver elev er ansvarlig for sin plads i klassen.

8. Skriftlig meddelelse fra hjemmet skal medbringes, når en elev af en eller anden grund ikke har kunnet udføre sit hjemmearbejde.

9. Bortset fra ferier og fridage har skolens elever *ubetinget mødepligt*. Lovlig forsømmelsesgrund er kun sygdom. Elever, der har været syge eller af anden grund *uforudset* har måttet forsømme skolen, skal, når de igen møder, medbringe *skriftlig* meddelelse fra hjemmet om udeblivelsens årsag og varighed. Til enhver forsømmelse, som ikke skyldes sygdom eller *anden* uforudset, tvingende årsag, må rektors tilladelse *forud* indhentes *skriftligt* senest dagen før, og der må foreliggé vægtige grunde, for at den kan gives.

10. Reglerne for boglån se bogordningen s. 33.

Gymnastikdragten.

Skolens gymnastikdragt (drengenes) består af hvide bukser og hvide Ollerupsko. Træningsdragt anbefales. Alt skal være forsynet med fulde navn og klasse.

Pigerne: Mørkeblå crepe-nylon buksedragt »Gudrun« + skørt fra Gyfa, Glamsbjerg, gymsokker, træningsdragt til boldspil, badedragt.